

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M	Bescherming persoonlijke levenssfeer
R _v	Bescherming persoonlijke levenssfeer
	Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
15 april 2026

Onze referentie
BZ2627043

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
15 april 2026

Plandatum/Deadline
Kamer
15 april 2026

nota

Kamerbrief Verkiezingswaarnemingsmissies 2026

Aanleiding

Schriftelijke toezegging voormalig M van 23 september 2024 op verzoek van de Tweede Kamer voor een jaarlijkse brief met een overzicht van de beoogde verkiezingswaarnemingsmissies van de OVSE en de EU.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer met daarin het gevraagde overzicht van beoogde verkiezingswaarnemingsmissies voor 2026.

Kernpunten

- Het kabinet benadrukt het belang van vrije en eerlijke verkiezingen, en de rol van onafhankelijke verkiezingswaarneming hierbij. Nederland draagt in OVSE-verband daarom actief bij aan verkiezingswaarneming door het OVSE Office for *Democratic Institutions and Human Rights* (ODIHR).
- In de brief geeft u aan dat NL in 2026 in ieder geval beoogt Nederlandse experts te leveren en te bekostigen aan (mogelijke) OVSE ODIHR verkiezingswaarnemingsmissies¹ naar:
 - o Armenië, parlementaire verkiezingen, 7 juni;
 - o Bosnië en Herzegovina, algemene verkiezingen, 2 oktober.
- In 2026 zijn reeds verkiezingswaarnemers uitgezonden door BZ voor de verkiezingswaarnemingsmissie van ODIHR in Hongarije voor de parlementaire verkiezingen van 12 april jl.
- ODIHR neemt uiteindelijk het besluit of er verkiezingswaarneming plaatsvindt in deze landen; dit is ook afhankelijk van een (tijdige) uitnodiging van de desbetreffende landen. Het bovenstaande is de inzet indien verkiezingswaarneming door de OVSE doorgang vindt.
- Tevens geeft u in de brief aan dat de verwachting is dat er in 2026 EU-verkiezingswaarnemingsmissies plaats zullen vinden. Het definitieve besluit of er waarneming in een land plaatsvindt neemt de EU in de loop van het jaar. De EU heeft reeds verkiezingswaarnemingsmissies

¹ <https://odhr.osce.org/odhr/elections?date-year=2026>

georganiseerd dan wel aangekondigd naar Bangladesh (12 februari), Colombia (8 maart en 31 mei) en Peru (12 april).²

- De brief geeft een indicatie: indien er daadwerkelijk een verkiezingswaarnemingsmissie plaatsvindt in genoemde en/of andere landen is daarover steeds separaat contact tussen BZ en het parlement met het oog op eventuele deelname van Nederlandse parlementsleden.

Datum

15 april 2026

Onze referentie

BZ2627043

Toelichting

- Jaarlijks financiert BZ de uitzending van Nederlandse waarnemers naar een selectie van verkiezingswaarnemingsmissies (VWM) georganiseerd door de *Office for Democratic Institutions and Human Rights* (ODIHR) van de OVSE in de OVSE-regio. Bij de keuze aan welke VWM NL deelneemt, wordt rekening gehouden met de staat van de rechtsstaat in het land en het NL beleid ten aanzien van dit land.
- Daarnaast kunnen Nederlandse waarnemers zich via BZ aanmelden voor verkiezingswaarnemingsmissies georganiseerd door de EU. De EU werkt met een systeem van voordracht door EULS. Uitzending van Nederlandse waarnemers aan een EU VWM wordt door de EU bekostigd. Het kan voorkomen dat er bij een te groot aanbod vanuit andere EULS, geen van de door NL voorgedragen experts worden geselecteerd.
- De EU heeft reeds verkiezingswaarnemingsmissies georganiseerd dan wel aangekondigd naar Bangladesh (12 februari), Colombia (8 maart en 31 mei) en Peru (12 april).
- Om kosten te besparen hebben de EU en OVSE onderling een geografische verdeling afgesproken: de EU organiseert geen officiële VWM in de OVSE-regio.
- BZ biedt ook steun aan de mogelijke deelname van twee EK- en/of TK-leden als *short term observers* aan de door NL gesteunde ODIHR VWM i.h.k.v. een toezegging aan het parlement van voormalig M in 2013.
- Nederlandse parlementsleden kunnen zich ook aanmelden voor verkiezingswaarnemingsmissies van de EU en op eigen initiatief deelnemen aan verkiezingswaarnemingsmissies georganiseerd door de OVSE Parlementaire Assemblée.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Internationale en diplomatieke belangen

² https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-election-observation-missions-1_en